

Forskrift om prisopplysning for gravferdstjenester

Fastsatt av Konkurransetilsynet 12. desember 1997 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet [§ 4-1](#) annet ledd.

§ 1 Påbud om prislister

Begravelsesbyråer skal ha for utdeling liste som inneholder prisopplysninger om gravferdstjenester.

Prislisten skal være utlagt i begravelsesbyråets lokaler for kundemottaking og skal medbringes ved konsultasjon utenfor byråets lokaler.

Begravelsesbyrået skal uoppfordret tilby prislisten til kunder som retter forespørsler til byrået om gravferdstjenester. Plikten til å tilby prislisten uoppfordret gjelder ved første gangs henvendelse eller konsultasjon.

§ 2 Prislistens innhold

Prislisten skal inneholde priser for alle tjenester og varer som tilbys av begravelsesbyrået.

For tjenester og varer der pris avhenger av transportavstand, størrelse m.v., skal det angis hvordan pris beregnes.

Prislisten skal inneholde priseksempel med totalprisen for enkel gravferd. Preiseksempel på enkel gravferd skal inneholde de varer og tjenester som er angitt i § 4.

Prislisten skal også inneholde opplysninger om betalingsbetingelser for gravferdstjenestene.

§ 3 Pristilbud

Begravelsesbyrået skal ved bestilling av gravferdstjenester uoppfordret tilby kunden skriftlig pristilbud.

Pristilbudet skal, om kunden ikke uttrykker ønske om noe annet, inneholde alle tjenester og varer som inngår i gravferden, og så langt det er praktisk mulig angi totalprisen for denne. For

de tjenester og varer det er beheftet usikkerhet til med hensyn til pris, skal forhold som vil påvirke endelig pris angis.

Kunden skal gis rimelig tid til å sette seg inn i pristilbudet før avtale om gravferdstjeneste inngås.

§ 4 Generelle bestemmelser

Priseksemplet for enkel gravferd skal inneholde priser for hver enkel vare/ytelse og totalsummen. Det skal oppgis priser for følgende varer og tjenester:

- Enkel kiste
- Svøp og utstyr til enkel kiste
- Bringing av kiste til institusjon... (hvis aktuelt - institusjonens navn og avstand i km)
- Nedlegging i kiste utført av byrået
- Bårebil med sjåfør og en gravferdsbetjent for transport fra institusjon til krematoriet/kirkegård (institusjonens navn og avstand i km)
- Avgiftspliktig honorar
- Avgiftsfritt honorar
- 1 dødsannonse, en spalte... (avisens navn)
- Assistanse ved seremoni
- Kommunale avgifter eller gebyrer (ved jordbegravelse)

Hvis priseksemplet vil være forskjellig for de kommuner begravellesbyrået leverer sine tjenester i, skal begravellesbyrået hvis praktisk mulig utarbeide priseksempler for hver kommune.

Merverdiavgift skal inngå i prisene for avgiftspliktige tjenester og varer. Andre offentlige avgifter og gebyrer skal oppgis i prislisten, i pristilbud og i priseksemplet for enkel gravferd.

For tjenester og varer som begravellesbyrået formidler fra andre og som faktureres direkte fra den aktuelle tjenesteyter eller leverandør til kunden, skal det ved bestilling av disse varer og tjenester informeres om at disse kostnadene kommer i tillegg.

Det skal fremgå av pristilbudet etter § 3 og priseksemplet for enkel gravferd om det er gjort fradrag for offentlig gravferdshjelp.

§ 5 Fullmakter

Konkurransetilsynet kan gjøre unntak fra forskriften.

§ 6 Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 1998. Samtidig oppheves forskrift av 13. april 1994 nr. 226 om prisopplysning for gravferdstjenester.

Konkurransetilsynets merknader

Denne forskrift er utarbeidet etter henstilling fra Sosial- og helsedepartementet som har etterlyst en ordning for å bedre den prisopplysning som gis for gravferdstjenester.

Begravelsesbyråenes kunder er ofte i en vanskelig livssituasjon og kjøpsituasjonen er spesiell. Det kan føles vanskelig eller belastende å aktivt søke informasjon om priser. Begravelsesbyråene kan på sin side ut ifra diskresjons- og høflighetshensyn velge å være tilbakeholdende med å informere om pris. Dette gjør at en har sett behov for å innføre spesielle tiltak i form av en forskrift. Hensikten med forskriften er å gjøre det lettere for kundene å få informasjon om prisene for begravelsetjenester. Konkurransetilsynet la under utarbeidelsen av forskriften vekt på at prisinformasjonen skal kunne presenteres på en måte som tar hensyn til den spesielle kjøpsituasjonen, dvs. med en viss diskresjon, men samtidig slik at den kan bidra til å skape større prisbevissthet.

To sentrale punkter i forskriften er kravene om at alle skal tilbys en prisliste ved første henvendelse eller konsultasjon og at alle skal tilbys pristilbud før avtale om gravferd inngås. Det første kravet skal sørge for at alle kunder skal ha mulighet for å se hva de forskjellige varer og tjenester koster uten å måtte ta dette opp på eget initiativ. Erfaringsmessig fører åpen prisinformasjon til økt prisbevissthet. Det andre kravet skal bidra til å sikre at prisinformasjonen er forstått og gi kunden en mulighet til å vurdere sin bestilling før avtale inngås, spesielt i de tilfeller gravferden blir dyrere enn på forhånd antatt.

Konkurransetilsynet har valgt å innføre begrepet "enkel gravferd" i forskriften. Dette gjort for å ta utgangspunkt i gravferd som gjennomføres på en fullt ut tilfredsstillende måte, uten å velge kostbare løsninger. Ved å krevne at det skal gis et nærmere spesifisert priseksempel for enkel gravferd i alle prislister, blir det lettere å sammenligne ulike begravelsesbyråers priser. Konkurransetilsynet antar at muligheten for å gjøre slike prissammenligninger på noe sikt vil ha positiv virkning for prisutviklingen på dette markedet.

Merknader til den enkelte paragraf

§ 1 Påbud om prisliste

Denne er forskriftens hovedregel. Den slår fast at alle begravelsesbyråer skal ha prislister beregnet for kundene. Prislistene skal både ligge i lokalet for kundemottaking og tilbys uoppfordret til alle kunder. Dette skal sikre at alle kundene selv kan skaffe seg oversikten over byråets priser.

§ 2 Prislistens innhold

Denne paragrafen fastlegger prislistens innhold og utforming. Prislisten skal gi mest mulig fullstendig prisinformasjon og samtidig gjøre det mulig å raskt sammenligne flere begravelsesbyråer. Det siste er tenkt gjort mulig ved å innføre konseptet priseksempel på enkel gravferd.

§ 3 Pristilbud

Inneholder krav om pristilbud (prisoverslag) som skal sikre at kunden vet hva den ønskede begravelse vil koste og gir mulighet til å justere bestillingen.

§ 4 Generelle bestemmelser

Inneholder en del generelle bestemmelser, bl.a. en nærmere definisjon av priseksemplet på enkel gravferd. Begravelsesbyråenes priseksempel på enkel gravferd skal gjøre det mulig å sammenligne totalprisen mellom byråer.

Det har vist seg å være behov for å presisere de varer og tjenester som inngår i priseksemplet nærmere:

- **Enkel kiste** - hvitlakkert tradisjonell standardkiste i furu eller platekiste med rammeverk/listverk i gran/furu
- **Svøp og utstyr til enkel kiste** - skal inkludere madrass, silkesett inkludert kombiskjorte og beheng
- **Bringing av kiste til institusjon** - transport av kiste til den institusjon der byrået har flest oppdrag
- **Nedlegging i kiste utført av byrået** - skal inkludere vask, kledning og nedlegging
- **Bårebil med sjåfør og en gravferdsbetjent for transport fra institusjon til krematorium/kirkegård** - skal benytte den institusjon hvor byrået har flest oppdrag
- **Avgiftspliktig honorar** - det forutsettes levering av de varer og tjenester som inngår i priseksemplet
- **Avgiftsfritt honorar** - det forutsettes levering av de varer og tjenester som inngår i priseksemplet
- **1 dødsannonse, en spalte... (avisens navn)** annonsens størrelse skal være ca 75 mm og oppgis for den mest brukte avis i distriktet
- Kommunale avgifter eller gebyrer (ved jordbegravelse)

Begravelsesbyrået skal gi opplysning om de kommunale avgiftene også når det er kommunen som står for den praktiske avgiftsinnkrevningen.

Dersom byrået ved kjøp av enkel gravferd etter § 4, også ville ha krevd betaling for andre ytelser, skal det gis opplysning om slike "tvungne" tilleggsytelser i tilknytning til enkel gravferd eksemplet.